

Регістраційний № 12/158
ЖВІ (вул. С. П. Корольова)

ЖИТОМИРСЬКИЙ ВІЙСЬКОВИЙ ІНСТИТУТ імені С.П.КОРОЛЬОВА

Кафедра суспільних наук

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник кафедри суспільних наук

полковник

Ю. КОРНІЙЧУК

« 28 » 08

2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Інженерна психологія (у т.ч. ергономіка)

(нова навчальна дисципліна)

Рівень вищої освіти	<i>Другий (магістерський)</i>
Галузь знань	<i>17 Електроніка та телекомунікації, 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону</i>
Спеціальність	<i>172 Телекомунікації та радіотехніка, 254 Забезпечення військ (сил), 255 озброєння та військова техніка</i>
Освітня програма (спеціалізація)	<i>(Усі освітні програми (спеціалізації))</i>
Категорія здобувачів вищої освіти	<i>Курсанти</i>
Форма навчання	<i>Денна</i>
Мова навчання	<i>Українська</i>
Статус дисципліни	<i>Обов'язкова</i>
Шифр за ОП	<i>1.1.01</i>

Житомир 2020

Розробник програми:

Шкатула О.П. старший викладач кафедри суспільних наук,
кандидат педагогічних наук

Робоча програма навчальної дисципліни обговорена на засіданні кафедри
суспільних наук

Протокол від “28” серпня 2020 року № 1.

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета вивчення дисципліни

Метою вивчення дисципліни “*Інженерна психологія (у т.ч. ергономіка)*” є формування компетентностей (відповідно до ОПП):

ЗК7. Здатність забезпечувати ефективне функціонування складних технічних комплексів з урахуванням психологічних закономірностей у системі «людина-озброєння та військова техніка».

1.2. Передумови для вивчення дисципліни

Вивчення дисципліни “*Інженерна психологія (у т.ч. ергономіка)*” базується на основі знань курсантів, отриманих при вивченні дисциплін: “Військова педагогіка та психологія”, “Морально-психологічне забезпечення підготовки та застосування Збройних Сил України” / “Психологічний клімат і культура військової частини”, “Військова педагогіка та психологія”.

1.3. Обсяг дисципліни та його розподіл

Найменування показників	Значення (характеристика) показників
Загальна кількість годин/кредитів ЄКТС, з них:	60/2
аудиторні, з них:	40
лекційні заняття	12
практичні заняття	14
семінарські заняття	8
самостійна робота, з них:	20
індивідуальні завдання (курсний проект)	
контрольні заходи	
модульний контроль 5-й семестр	4
диференційований залік 5-й семестр	2
Кількість змістовних модулів	2
5-й семестр (годин)	2 (40)

2. Очікувані результати навчання

Дисципліна “*Інженерна психологія (у т.ч. ергономіка)*” повинна забезпечити такі результати навчання (відповідно до ОПП):

РН18. Володіти сучасними знаннями з інженерної психології, визначати роль і місце оператора в системі «людина-озброєння та військова техніка».

Деталізовані результати навчання (ДРН), які повинні бути досягнуті після опанування дисципліни “*Інженерна психологія (у т.ч. ергономіка)*”:

№	ДРН	Шифр РН
1.	Розуміти теоретико-методологічні основи інженерної психології, принципи побудови системи «людина машина», особливості операторської діяльності, її структуру та суть .	РН18
2.	Застосовувати психологічний інструментарій з метою виявлення психологічних особливостей суб'єкта операторської діяльності та реалізація ефективного психологічного супроводу.	РН18
3.	Вміти експлуатувати бойову техніку відповідно до психологічних закономірностей та рекомендацій ергономіки.	РН18
4.	Досліджувати з метою удосконалення робоче місце оператора, формувати бойові зміни з урахуванням психологічних особливостей військовослужбовців та виду бойової роботи.	РН18
5.	Здійснювати психологічний аналіз професійних дій оператора.	РН18
6.	Розробляти проекти обладнання місць і професійного середовища оператора.	РН18

3. Структура та зміст навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1.

Інженерна психологія як наукова дисципліна.

Тема 1. Предмет та завдання інженерної психології.

Об'єкт і предмет інженерної психології. Історія розвитку інженерної психології. Основні завдання та напрямки дослідження інженерної психології. Методологічні принципи та системний підхід в інженерній психології. Методи дослідження в інженерній психології. Інженерна психологія в системі наук

Тема 2. Характеристика системи «людина-машина».

Класифікація та структурна схема систем «людина-машина». Розподіл функцій, показники якості функціонування СЛМ. Основні положення теорії інформації. Психологічні особливості системи "людина – комп'ютер". Впровадження комп'ютерних технологій в військах. Комп'ютер в діяльності військовослужбовця. Комп'ютер як варіант "органопроєкції" інтелекту людини.

Тема 3. Діяльність людини-оператора в СЛМ.

Теоретичний аналіз діяльності професіонала. Характеристика та види діяльності людини-оператора. Структура операторської діяльності. Фактори впливу на операторську діяльність. Методи опису і аналізу діяльності оператора. Функціональні стани оператора. Групова діяльність операторів.

Тема 4. Психологічна характеристика діяльності людини-оператора.

Приймання інформації: характеристика зорового, слухового тактильного аналізатора. Характеристика пам'яті в процесі зберігання та переробки інформації. Характеристика мислення в процесі прийняття рішень. Керуючі дії оператора.

Змістовний модуль 2 .

Особливості функціонування системи «людина-техніка-професійне середовище».

Тема 5. Проектування технічних засобів діяльності оператора.

Проектування засобів відображення інформації. Проектування органів управління. Організація робочого місця оператора. Фактори середовища.

Тема 6. Інженерно-психологічне проектування СЛМ.

Основні підходи до інженерно-психологічного проектування. Інженерно-психологічне проектування СЛМ, стадії та процедури. Інженерно-психологічні вимоги до СЛМ. Інженерно-психологічна оцінка СЛМ.

Тема 7. Особливості формування взаємин в системі „людина- машина”.

Етико-професійні принципи та види професійно-психологічних задач в системі «людина-машина». Психологічна служба в СЛМ. Психологічна підтримка людини-оператора в СЛМ.

Тема 8. Професійний відбір та навчання операторів.

Співвідношення особистості і професії. Поняття професійної придатності. Навчання та тренування операторів. Професійний відбір операторів.

4. Види, теми навчальних занять та навчальні питання, завдання для самостійної роботи

№№ з/п	Види навчальних занять та їх номери, контрольні заходи	Кількість годин	Із них		Номери тем і занять, їх найменування, навчальні питання	Інформаційно-методичне забезпечення
			Аудиторні заняття	Самостійна робота		
		60	40	20	Модуль 1. Інженерна психологія (у т.ч. ергономіка)	
		28	18	10	Змістовний модуль 1. Інженерна психологія як наукова дисципліна	
		6	4	2	Тема 1. Предмет та завдання інженерної психології	
1.	Лекція 1	3	2	1	Заняття 1. Інженерна психологія, як сучасне явище 1. Об'єкт і предмет, завдання, напрямки, принципи, підходи та методи дослідження в інженерній психології. 2. Історія розвитку інженерної психології. Інженерна психологія в системі наук	Л.1., Л.2., Л.3., Л.4.
3.	Семінарське заняття 1	3	2	1	Заняття 2. Інженерна психологія, як сучасне явище 1. Об'єкт і предмет інженерної психології. 2. Історія розвитку інженерної психології. 3. Основні завдання та напрямки дослідження інженерної психології. 4. Методологічні принципи та системний підхід в інженерній психології. 5. Методи дослідження в інженерній психології. 6. Інженерна психологія в системі наук	Л.1., Л.2., Л.3., Л.4.
		6	4	2	Тема 2. Характеристика системи "людина-машина"	
4.	Лекція 2	3	2	1	Заняття 1. Система «людина-машина» - поняття та особливості 1. Класифікація, структурна схема, розподіл функцій та показники якості та функціонування СЛМ. 2. Психологічні особливості системи "людина – комп'ютер". 3. Впровадження комп'ютерних технологій в діяльність військовослужбовця.	Л.2., Л.3., Л.4.

5.	Семінарське заняття 2	1	2	1	Заняття 2. Поняття та функціональні особливості системи «людина-машина» 1. Класифікація та структурна схема систем “людина-машина”. 2. Розподіл функцій, показники якості функціонування СЛМ. 3. Основні положення теорії інформації. 4. Психологічні особливості системи "людина – комп'ютер". 5. Впровадження комп'ютерних технологій в військах. 6. Комп'ютер в діяльності військовослужбовця. 7. Комп'ютер як варіант "органопроекції" інтелекту людини.	Л.2., Л.3.,Л.4.
		6	4	2	Тема 3. Діяльність людини-оператора в СЛМ	
6.	Лекція 3	3	2	1	Заняття 1. Поняття та особливості діяльності оператора в СЛМ 1. Теоретичний аналіз діяльності професіонала. 2. Характеристика, види та структура діяльності людини-оператора.. 3. Функціональні стани та групова діяльність операторів.	Л.1., Л.3., Л.4.
7.	Семінарське заняття 3	3	2	1	Заняття 2. Поняття та особливості діяльності оператора в СЛМ 1. Теоретичний аналіз діяльності професіонала. 2. Характеристика та види діяльності людини-оператора. 3. Вплив на операторську діяльність 4. Структура операторської діяльності.	Л.1., Л.3., Л.4.
		6	4	2	Тема 4. Психологічна характеристика діяльності оператора	
8.	Семінарське заняття 4		2	1	Заняття 1. Характеристика аналізаторів та процеси обробки інформації 1. Приймання інформації: характеристика зорового, слухового тактильного аналізатора. 2. Характеристика пам'яті в процесі зберігання та переробки інформації. 3. Характеристика мислення в процесі прийняття рішень. 4. Керуючі дії оператора.	Л.1., Л.2., Л.3, Л.4.

9.	Практичне заняття 1	3	2	1	Заняття 2. Психічні стани операторів. Індивідуальна діагностика суб'єктивних проявів функціональних станів 1. Оцінка гострої фізичної втоми 2. Оцінка гострої розумової втоми 3. Оцінка диференціальних емоцій 4. Оцінка ситуативної тривожності 5. Оцінка особистісної тривожності 6. Оцінка «Ступінь хронічної втоми»	Л.1., Л.2., Л.3.
		2		2	<i>Завдання для самостійної роботи</i> 1. Вплив інженерної психології на економіку та професійну діяльність. 2. Ергономіка військової техніки та зброї. 3. Фактори які впливають на ефективність операторської діяльності 4. Сутність поняття професійного вигорання.	Л.1., Л.2., Л.3., Л.4.
10.	Підсумкова модульна робота 1	2	2		Заняття 3. Підсумкова модульна робота за темами 1, 2, 3, 4	Л.1., Л.2., Л.3.
		32	22	10	Модуль 2. Особливості функціонування системи «людина-техніка-професійне середовище».	
		9	6	3	Тема 5. Проектування технічних засобів діяльності оператора	Л.1., Л.2., Л.3.
11.	Лекція 4	3	2	1	Заняття 1. Робоче місце оператора 1. Вимоги до засобів відображення інформації. 2. Особливості органів управління робочого місця оператора. 3. Фактори середовища.	
12.	Семінарське заняття 5	3	2	1	Заняття 2. Робоче місце оператора 1. Підходи та вимоги до засобів відображення інформації. 2. Особливості проектування органів управління. 3. Фактори середовища та робоче місце оператора.	Л.1., Л.2., Л.3.

13.	Практичне заняття 2	3	2	1	Заняття 3. Робоче місце оператора 1. Проектування засобів відображення інформації. 2. Проектування органів управління. 3. Організація робочого місця оператора.	Л.1., Л.2., Л.3.
		9	6	3	Тема 6. Інженерно-психологічне проектування СЛМ	
14.	Лекція 5	3	2	1	Заняття 1. Інженерно-психологічне проектування СЛМ 1. Основні підходи до інженерно-психологічного проектування. 2. Інженерно-психологічне проектування СЛМ, стадії та процедури 3. Інженерно-психологічні вимоги до СЛМ. 4. Інженерно-психологічна оцінка СЛМ	Л.1., Л.2., Л.3.
15.	Семінарське заняття 6	3	2	1	Заняття 2. Інженерно-психологічне проектування СЛМ 1. Основні підходи до інженерно-психологічного проектування. 2. Інженерно-психологічне проектування СЛМ, стадії та процедури 3. Інженерно-психологічні вимоги до СЛМ. 4. Інженерно-психологічна оцінка СЛМ	Л.1., Л.2., Л.3.
16.	Практичне заняття 3	3	2	1	Заняття 3. Проектування СЛМ 1. Інженерно-психологічне проектування СЛМ, 2. Інженерно-психологічні вимоги до СЛМ. 3. Проведення інженерно-психологічної оцінки СЛМ 4. Проведення економічної оцінки СЛМ	Л.1., Л.2., Л.3.
		3	2	1	Тема 7. Особливості формування взаємин в СЛМ	
17.	Семінарське заняття 7	3	2	1	Заняття 1. Особливості функціонування СЛМ 1. Етико-професійні принципи в СЛМ 2. Види професійно-психологічних задач в СЛМ 3. Психологічна служба в СЛМ. 4. Психологічна підтримка людини-оператора в СЛМ	Л.1., Л.3.
		6	4	2	Тема 8. Професійний відбір та навчання операторів	

18.	Лекція 6	3	2	1	Заняття 1. Професійність операторів 1. Співвідношення особистості і професії. 2. Поняття професійної придатності. 3. Навчання та тренування операторів. 4. Професійний відбір операторів	Л.1., Л.3.
19.	Практичне заняття 4	3	2	1	Заняття 2. Професійний відбір та навчання операторів 1. Визначення професійної придатності. 2. Проведення професійного відбору операторів	Л.1., Л.3.
		1		1	<i>Завдання для самостійної роботи</i> 1. Ергономіка робочого місця. Функціональні зони. 2. Стадії процесу комплексного проектування системи “людина-машина”. 3. Співвідношення етики психолога та військової діяльності. 4. Етапи професійного зростання. Основи професіографічних методів.	Л.1., Л.2., Л.3.
20.	Підсумкова модульна робота 2	2	2		Заняття 3. Підсумкова модульна робота за темами 5, 6, 7, 8.	Л.1., Л.2., Л.3., Л.4.
20.	Залік	2	2		Заняття 4. Залік з навчальної дисципліни	Л.1., Л.2., Л.3.
	Всього	60	40	20		

5. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання з навчальної дисципліни є невід'ємною складовою самостійної роботи курсанта.

Індивідуальні завдання сприяють більш поглибленому вивченню курсантом теоретичного матеріалу, закріпленню та узагальненню отриманих знань, формуванню вміння використовувати знання для комплексного вирішення відповідних професійних завдань.

З даної навчальної дисципліни передбачено такі індивідуальні завдання: доповіді, реферати, модульні контрольні роботи тощо.

Індивідуальні завдання виконуються за рахунок часу, відведеного на самостійну роботу з даної навчальної дисципліни.

6. Види та форми контролю

Методи контролю – це способи, з допомогою яких визначається результативність освітньої діяльності здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників.

Основні методи контролю: планомірне цілеспрямоване й систематичне спостереження науково-педагогічного працівника за пізнавальною діяльністю здобувача вищої освіти; усне опитування (індивідуальне та фронтальне); письмовий контроль; практичний (лабораторний) контроль; машинний контроль; самоконтроль.

Письмовий контроль – переважно фронтальні контрольні роботи та летючки, тести у відкритій та закритій формах, здійснюється з метою перевірки рівня знань здобувачів вищої освіти.

Практичний контроль здійснюється з метою перевірки сформованості тих чи інших умінь та навичок.

Машинний контроль передбачає використання ПЕОМ та може використовуватися для перевірки рівня знань, умінь та навичок.

В ході вивчення навчальної дисципліни використовуються такі види контролю: вхідний, поточний, самоконтроль, підсумковий контроль.

Вхідний контроль проводиться перед вивченням навчальної дисципліни з метою визначення рівня підготовки курсантів із навчальних дисциплін, які передують вивченню цієї навчальної дисципліни.

Поточний контроль здійснюється в формі усного та письмового опитування, перевірки результатів виконання завдань на практичних заняттях, експрес-контролю за допомогою тестів чи ПЕОМ. Результати засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання курсантом, також оцінюються.

Самоконтроль призначений для самостійної перевірки курсантами ступеня засвоєння навчального матеріалу з конкретної теми або заняття навчальної дисципліни. Результати поточного контролю та самоконтролю використовуються курсантами для планування самостійної роботи.

Модульний контроль здійснюється в формі виконання курсантом підсумкової модульної роботи у тестовому чи письмовому вигляді.

Підсумковий контроль проводиться по закінченні курсу вивчення навчальної дисципліни з метою перевірки ступеня засвоєння навчального мате-

ріалу та набуття освітніх та професійних компетентностей курсантами відповідно до робочої програми навчальної дисципліни.

Форма проведення підсумкового контролю – усна, у формі заліку.

7. Критерії та засоби оцінювання

7.1. Критерії оцінювання

Оцінка компетентності			Критерій оцінювання компетентності
За національною шкалою	За шкалою ЄКТС	За стобальною шкалою	
Незадовільно	F	0	У курсанта <i>відсутні знання</i> навчального матеріалу або він відмовляється від відповіді.
	F	1-34	Курсант має <i>фрагментарні знання</i> , що базуються на попередньому досвіді. Не здатен формулювати визначення понять та тлумачити їхній зміст. <i>Не може вирішувати практичні завдання.</i>
	FX	35-49	Курсант має <i>безсистемні знання</i> , допускає формально-логічні помилки при формулюванні понять та їхньому тлумаченні. Хаотично і невпевнено викладає матеріал, не здатен відділяти головне від другорядного, <i>не може вирішувати практичні завдання.</i>
Задовільно	E	50-54	Курсант має <i>базові знання</i> з навчальної дисципліни. Формулює поняття, класифікаційні критерії, але допускає інтерпретаційні помилки. Відповідь надається за одним джерелом навчальної літератури. При відтворенні знань застосовує репродуктивний тип мислення, відсутнє системне викладення навчального матеріалу. <i>Здатен вирішувати практичні завдання</i> , проте лише поверхнево розуміє сутності фізичних процесів, які при цьому відбуваються.
	D	55-64	Курсант має <i>базові знання</i> з навчальної дисципліни. Формулює поняття, класифікаційні критерії, але допускає інтерпретаційні помилки. Відповідь надається за одним джерелом навчальної літератури. При відтворенні знань застосовує репродуктивний тип мислення, відсутнє системне викладення навчального матеріалу. <i>Здатен вирішувати практичні завдання</i> , проте не вміє доказово обґрунтовувати свої судження, допускає неточності при використанні знань для вирішення практичних завдань.
Добре	C	65-79	Курсант має <i>грунтовні знання</i> навчального матеріалу, але під час відповіді допускає незначні помилки. Володіє категоріально-понятійним апаратом та

Оцінка компетентності			Критерій оцінювання компетентності
За національною шкалою	За шкалою ЄКТС	За стобальною шкалою	
			здатен використовувати знання для вирішення практичних завдань. Може охарактеризувати склад (зміст) явища (або внутрішню побудову явища) та його елементів. Відповідь надається за декількома джерелами навчальної літератури, з посиланням на керівні документи та наведенням прикладів. Поставленні практичні завдання виконує правильно, проте не достатньо глибоко розуміє сутність процесів і явищ.
	В	80-89	Курсант має <i>грунтовні знання</i> навчального матеріалу, але під час відповіді допускає незначні помилки. Володіє категоріально-понятійним апаратом та здатен використовувати знання для вирішення практичних завдань. Може охарактеризувати склад (зміст) явища (або внутрішню побудову явища) та його елементів. Може обґрунтувати призначення явища, яке конкретизується у його функціях (напрямках впливу на інші явища). Може навести подібність та відмінність з іншими спорідненими та протилежними явищами. Відповідь надається за декількома джерелами навчальної літератури, з посиланням на керівні документи та наведенням прикладів. При відтворенні знань застосовує продуктивний тип мислення.
Відмінно	А	90-100	Курсант має <i>системні знання</i> , глибоко і повно засвоїв увесь навчальний матеріал, в якому легко орієнтується, володіє категоріально-понятійним апаратом, вміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відповідь надається на основі знань державних програм, концепцій, проектів нормативно-правових актів, а також наукових досліджень вітчизняних та закордонних вчених. Даний рівень компетентності передбачає грамотний, логічний виклад відповіді (як в усній, так і в письмовій формі), якісне зовнішнє оформлення. При відтворенні знань застосовує творчий тип мислення.

7.2. Схема нарахування балів, які отримують курсанти за навчальними елементами дисципліни

Модулі	Модуль 1				Модуль 2				Екзам- мен	Всього	
Кількість балів за модулем	50				50				100	100	
Теми, модульний контроль	Тема 1-4			МК1	Тема 5-8			МК2			
Кількість балів за змістовні модулі та модульний контроль	30			20	30			20			
Кількість балів за видами роботи	Л	Сем	Пр	Сз		Л	Сем	Пр	Сз		
З них: робота на лекціях	3					3					
робота на групових		20					15				
робота на практичних			4					12			
Виконання Сз				3					2		

7.3. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

1. Стандартизовані тести.
2. Реферати та есе.
3. Презентації результатів виконання практичних завдань.
4. Підсумкові модульні роботи.
5. Залік.

8. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

1. Поточна навчальна аудиторія 5/218, 5\113, аудиторія «Військової педагогіки та психології» 5\404, «Клас випускника» № 5\403.
2. ПЕОМ, медіаплеєр.
3. Опитувальники та бланки психологічних тестів.
4. Площинний манекен.

9. Рекомендовані джерела інформації

9.1. Основна література

1. Корольчук М. С. Психологія діяльності: підручник для курсантів вищих навчальних закладів. / М. С. Корольчук. – К.: Ельга, Ніка-Центр, 2003. – 395 с.
2. Трофімов Ю. Л. Інженерна психологія: підруч. для студ. психол. спец. вищ. навч. закл. / Ю. Л. Трофімов. – К.: Либідь, 2002. – 264 с.
3. Шкатула О. П. Інженерна психологія: консп. лекц. / О. П. Шкатула. – Житомир: ЖВІ, 2019. – 116 с.
4. Староконь Є.Г., Кубіцький С.О. Основи психології та педагогіки: Навчальний посібник.- Житомир : ЖВІРЕ, 2006.

9.2. Допоміжна література

1. Баклицький І. О. Психологія праці: підручник. – 2-ге вид., пер. і доп. / І.О.Баклицький. – К.: Знання, 2008. – 655 с.
2. Баклицький І. О. Психологія праці: підручник. – 2-ге вид., пере-роб. і доп. / І.О.Баклицький. – К.: Знання, 2008.- 655 с.
3. Баріхашвілі І. І. Психологічні основи профорієнтації і професійного самовизначення: навчальний посібник. / І. І. Баріхашвілі. – К.: Ніка-Центр, 2008. – 208 с.
4. Карпенко Г.В. Психологія праці та вибір професії: навч.-метод. посібник. / Г.В.Карпенко. – Суми : Університетська книга, 2008. – 168 с.
5. Кожан Т.О. Професійна орієнтація: навч. посіб. / Т. О. Кожан. – К., 2009. – 214 с.
6. Корольчук М.С. Теорія і практика професійного психологічно-го відбору: навч. посіб. для слухачів та студ. ВНЗ / м. с. Корольчук, В. М. Крайнюк. – К.: Ніка-Центр, 2006. – 532 с.
7. Крушельницька Я. В. Фізіологія і психологія праці: підручник / Я. В. Крушельницька. – К. : КНЕУ, 2003. – 367 с.
8. Психологія праці та професійної підготовки особистості: навч. посіб. / [Г.О.Балл, М. В. Бастун, В. І. Гордієнко, Г. В. Красильникова, С. Р. Красильников] – Хмельницький: ТУП, 2001. – 330 с.

9.3 Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. <http://psychlib.com.ua>;
2. <http://psychologiya.com.ua>;
3. <http://adl.mil.gov.ua/course/view.php?id=2470>.

Старший викладач кафедри суспільних наук
працівник ЗСУ

О. ШКАТУЛА

* 28 " 08 2020 року